ECLI:LV:RIRT:2021:0507.11355004621.2.S
Lieta Nr.11355004621
Arhīva Nr.K33-0587-21/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 7.maijā

Rīgas rajona tiesa, tiesnese B.Jakobsone,

pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo *prim* daļu, rakstveida procesā bez pierādījumu pārbaudes izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 143.panta pirmās daļas, Krimināllikuma 132.panta, Krimināllikuma 300.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

Tiesa konstatēja, ka /pers. A/ nelikumīgi iekļuva svešā mājoklī pret tajā dzīvojošo personu gribu, un draudēja izdarīt slepkavību vai nodarīt smagus miesas bojājumus personai, kurai bija pamats baidīties, ka šie draudi tiks realizēti.

2021.gada 22.februarī, būdams stiprā alkoholisko dzērienu ietekmē (ne mazāk kā 2,53 promiles) un atrodoties svešā vietā – Siguldā, /pers. A/ ap pulksten 17.00 slepeni iekļuva svešas privātmājas teritorijā /adrese/. Izmantojot neaizslēgtās piemājas būves durvis un tumšo diennakts periodu, /pers. A/ brīvi iegāja svešā īpašumā un viņa uzturēšanai neatļautajā telpā, kur rīkojās pēc saviem ieskatiem, bet pret īpašumā dzīvojošo personu gribu, un brīvi uzturējās tur laika posmā no plkst.17:30 līdz plkst.20:50. Izmantojot tumšo laika periodu, brīvi pārvietojoties pa mājas pagalmu, kā arī izmantojot apstākli, ka viņa darbībās nenovēroja citas personas, /pers. A/ iegāja svešā pirts ēkā, kur nolēma uzlādēt savu mobilo telefonu *Samsung GT-19105P*, pievienojot tā lādētāju elektrorozetei. Uzturoties svešā īpašumā, /pers. A/ ap plkst.20:50 nolēma doties uz tuvāko tirdzniecības centru "/Nosaukums/" /adrese A/, nolūkā iegādāties sev alkoholiskos dzērienus, lai pēc tam turpinātu uzturēties svešā īpašumā. Atstājot svešā pirtī lādēties savu mobilo telefonu, /pers. A/ devās uz tirdzniecības centru caur mājas pagalmu. Ejot garām dzīvojamai mājai un ievērojot, ka pie mājas ieejas durvīm atrodas cita persona – mājas īpašniece /pers. B/ – , /pers. A/, apzinoties savu prettiesisko atrašanos sveša īpašuma teritorijā, pret tajā dzīvojošo personu gribu, nolēma vērsties pret /pers. B/ ar psiholoģisku vardarbību, nolūkā viņu iebiedēt. Strauji pietuvojoties /pers. B/ un atrodoties ne vairāk kā 1,5 metra attālumā no viņas, /pers. A/ satvēra līdzpaņemto šaujamieroci un strauji pacēla izstieptu roku un, pavēršot šaujamieroča stobru pret cietušo, notēmēja /pers. B/ tieši sejā. Turot šaujamieroci ne tālāk kā 15 cm attālumā no /pers. B/ sejas, /pers. A/ veica tīšas un apzinātas darbības, nolūkā nobiedēt /pers. B/. Redzot pret viņu pavērstu un tiešā galvas tuvumā šaujamierocim līdzīgu priekšmetu, cietusī to uztvēra kā reālus draudus savai dzīvībai un veselībai. Būdama pārliecināta par viņai sejā tēmētā šaujamieroča īstumu un glābjot savu dzīvību no pret viņu vērstā apdraudējuma, /pers. B/ ar abām rokām satvēra šo šaujamierocim līdzīgo priekšmetu un mēģināja novirzīt to no savas sejas un ķermeņa. Taču /pers. A/, satvēris cieši rokā šo ieroci, turpināja pretoties cietušās darbībām un mērķtiecīgi virzīt ieroci pret /pers. B/ seju līdz brīdim, kad cietušajai izdevies izvairīties no viņa un ieskriet savā mājā. /pers. A/ darbības un pret viņu pavērsto šaujamierocim līdzīgo priekšmetu cietusī /pers. B/ uztvēra kā reālu apdraudējumu savai dzīvībai un veselībai no viņai nepazīstamās personas puses, kura neatļauti atradās viņas īpašumā. Līdz ar to, baidoties par savu dzīvību, /pers. B/, meklējot palīdzību, nekavējoties sazinājās ar policiju, jo bija pārliecināta, ka tumsā pret viņu pielietotie draudi tiks izpildīti nekavējoties.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 143.panta pirmajās daļā un Krimināllikuma 132.pantā.

Turklāt /pers. A/ apzināti sniedza nepatiesu liecību pirmstiesas izmeklēšanas laikā.

2021.gada 23.februārī laika posmā no plkst.18:45 līdz plkst.19:10 /pers. A/, atrodoties Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Siguldas iecirkņa telpās /adrese B/, būdams brīdināts par kriminālatbildību pēc Krimināllikuma 300.panta, nopratināšanā kriminālprocesā Nr.11355004721 kā liecinieks sniedza apzināti nepatiesu liecību. Gribēdams ieriebt savam audžutēvam, ar kuru viņam pastāvēja saspīlētas savstarpējās attiecības, /pers. A/ liecībā norādīja, ka viņam it kā nezināmā persona, kura dzīvo viņa audžutēva radinieku mājā "/adrese C/, glabāja un realizēja šaujamieročus un šaujamieroču munīciju. Uz /pers. A/ sniegto liecību pamata norādītājā adresē tika veikta kratīšana, kuras laikā nekādas ziņas vai fakti par šāda veida noziedzīgām darbībām nav apstiprinājušās. Tādējādi, /pers. A/ sniedza apzināti nepatiesu informāciju, ar mērķi uzsākt kriminālprocesu un sagādāt nepatikšanas savam audžutēvam, taču nevēloties, lai šī persona tiktu saukta pie kriminālatbildības.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 300.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

No lietas materiāliem izriet, ka, pabeidzot pirmstiesas procesu, /pers. A/ savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir atzinis pilnīgi un izdarīto nežēlojis (lietas 96., 98.lapa).

Ņemot vērā to, ka tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētajam celto apsūdzību pamatotību un apsūdzētā vainīgumu, kā arī, ņemot vērā to, ka prokurore, cietusī un arī pats apsūdzētais nav iesnieguši tiesai iebildumus pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā un pret pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, krimināllieta visā apsūdzības apjomā tika izskatīta rakstveida procesā bez pierādījumu pārbaudes saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem un pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo *prim* daļu.

Tiesa pēc lietas materiālu pārbaudes secina, ka ar lietā savāktajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /pers. A/ ir izdarījis trīs viņam inkriminētos noziedzīgos nodarījumus tādā veidā un apstākļos, kā norādīts viņam celtajā apsūdzībā, un /pers. A/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 143.panta pirmās daļas, 132.panta un 300.panta pirmās daļas.

Tādējādi šajā lietā ir pamats taisīt notiesājošu spriedumu un piespriest /pers. A/ sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Pierīgas prokuratūras prokurore R.Briede rakstveidā iesniedza viedokli, lūdzot atzīt /pers. A/ par vainīgu visos apsūdzības punktos, un pēc

Krimināllikuma 143.panta pirmās daļas sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām, pēc Krimināllikuma 132.panta sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi un pēc Krimināllikuma 300.panta pirmās daļas sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām.

Tāpat lūgts sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās un otrās daļas, nosakot to kā īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi un 26 dienām (lietas 114.-116.lapa).

Apsūdzētais /pers. A/ rakstveidā iesniedza viedokli, lūdzot par noziedzīgajiem nodarījumiem piespriest viņam piespiedu darbu.

Kā noteikts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot /pers. A/ soda veidu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu ņem vērā viņa izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, kā arī viņa personību raksturojošās ziņas.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Krimināllikuma 7.pantā sniegtajai noziedzīgo nodarījumu klasifikācijai /pers. A/ ir izdarījis trīs kriminālpārkāpumus, ar savām darbībām apdraudot /pers. B/ mājokļa neaizskaramību, nodarot kaitējumu cietušās /pers. B/ dzīvības un veselības saglabāšanas interesēm, kā arī apdraudot jurisdikcijas intereses patiesības noskaidrošanā krimināllietā.

No noziedzīgo nodarījumu apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. A/, būdams ievērojamā alkohola reibumā, ne vien pret cietušās gribu iekļuva viņas mājoklī, bet arī, izmantojot pistolei līdzīgu priekšmetu, ko turēja viņai pie galvas, draudēja cietušo noslepkavot. Tiesa uzskata, ka šie apstākļi norāda uz /pers. A/ izdarīto krimināļpārkāpumu paaugstināto sabiedriskās bīstamības pakāpi, kā arī liecina gan par /pers. A/ nihilistisko attieksmi pret likumu ievērošanu, gan arī par viņa vienaldzīgo attieksmi pret citu personu tiesībām un interesēm.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību no lietas materiāliem noskaidrojams, ka viņa deklarētā dzīvesvieta ir /adrese D/, viņš ir neprecējies, nepilngadīgu bērnu vai citu apgādājamo personu nav, nav ziņu par algota darba un legālu ienākumu esamību, it kā piepelnās ar gadījuma darbiem celtniecības jomā.

No IeM Informācijas centra Sodu reģistra datiem redzams, ka uz noziedzīgo darbību izdarīšanas brīdi /pers. A/ bija sodīts jau 4 reizes, t.sk., pēdējo reizi ar Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 8.maija spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 1 mēnesi. Brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ ir izcietis 2021.gada 18.februārī, bet sodāmība uz noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdi nav dzēsta un nav noņemta (lietas 77.-81.lapa).

Tiesa uzskata, ka visi iepriekš noskaidrotie apstākļi negatīvi raksturo /pers. A/ un norāda uz to, ka attiecībā uz /pers. A/ ir konstatējams augsts recidīva risks, jo viņš, lai arī iepriekš sodīts ar brīvības atņemšanu, nekādus secinājumus nav izdarījis un nav labojies, jo tikai 4 dienas pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas izdarījis vairākus jaunus noziedzīgus nodarījumus.

/pers. A/ negatīvi raksturo arī ziņas, kas saņemtas no Valsts policijas, ka viņš vairakkārt pārkāpis piemērotā drošības līdzekļa – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – noteikumus (lietas 100. un 101.lapa).

Turklāt, arī oficiāli algota darba neesamība var veicināt situācijas, ka /pers. A/, kā vairakkārt līdz šim, materiālu labu gūšanai vai savu vajadzību apmierināšanai atkal var pievērsties noziedzīgu nodarījumu izdarīšanai.

Noskaidrotie apstākļi ļauj tiesai secināt, ka /pers. A/ tiesiskās apziņas līmenis joprojām nav paaugstinājies un nav pamata uzskatīt, ka alternatīva soda piemērošana varētu motivēt /pers. A/ stāties uz labošanās ceļa efektīvāk, kā brīvības atņemšana.

Lai arī tiesa pozitīvi vērtē /pers. A/ nožēlu par izdarīto un ņem vērā arī to, ka /pers. A/ ir izmantojis šajā procesā savas tiesības sadarboties ar tiesu, kas izpaužas kā piekrišana rakstveida procesam un pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, tomēr, izvērtējot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos visus soda veidu ietekmējošos apstākļus, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķu sasniegšanu visefektīvāk veicinās tieši brīvības atņemšana /pers. A/, neskatoties uz to, ka Krimināllikuma 143.panta pirmās daļas, Krimināllikuma 132.panta un Krimināllikuma 300.panta pirmās daļas sankcijās paredzēti arī alternatīvi soda veidi.

Līdz ar to, tiesa, piekrītot prokurores viedoklim, uzskata, ka īslaicīga brīvības atņemšana /pers. A/ par katru noziedzīgu nodarījumu konkrētajā gadījumā atzīstama par pieļaujamu, taisnīgu, ar izdarīto un tā sekām samērīgu, kā arī viņa personībai un tiesiskās apziņas līmenim atbilstošu sodu.

Nosakot /pers. A/ soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ņem vērā viņa atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus.

Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā minētos atbildību mīkstinošos apstākļus tiesa /pers. A/ darbībās nekonstatē, taču uzskata, ka vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu ir iespējams atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli visu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli attiecībā uz visiem viņa izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem atzīstams tas, ka šie noziedzīgi nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu. Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par atbildību pastiprinošu apstākli attiecībā uz Krimināllikuma 143.panta pirmajā daļā un Krimināllikuma 132.pantā paredzēto noziegumu izdarīšanu atzīstams tas, ka šie noziedzīgie nodarījumi izdarīti alkohola ietekmē.

Ņemot vērā minēto un ievērojot to, ka /pers. A/ darbībās attiecībā uz Krimināllikuma 143.panta pirmajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanu ir konstatējams viens atbildību mīkstinošs apstāklis un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa uzskata, ka /pers. A/ par šo noziegumu ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām.

Sakarā ar to, ka attiecībā uz Krimināllikuma 132.pantā paredzētā nozieguma izdarīšanu ir konstatējams viens atbildību mīkstinošs apstāklis un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa uzskata, ka par šo noziegumu /pers. A/ ir jāpiemēro īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 mēnesi.

Savukārt sakarā ar to, ka attiecībā uz Krimināllikuma 300.panta pirmajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanu ir konstatējams viens atbildību mīkstinošs apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, tiesa uzskata, ka par šo noziegumu /pers. A/ ir jāpiemēro īslaicīga brīvības atņemšana uz 20 dienām.

Tiesa uzskata, ka šādi soda mēri ir samērīgi ar /pers. A/ izdarīto un pietiekami efektīvi soda represīvo un arī preventīvo mērķu sasniegšanai.

Nosakot /pers. A/ sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, tiesa papildus ņem vērā to, ka /pers. A/ sadarbojās ar tiesu un, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, vienkāršoja tiesas izmeklēšanu un veicināja ātrāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu, tādēļ uzskata, ka sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ ir iespējams noteikt saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot par visiem trīs noziegumiem nodarījumiem piespriesto brīvības atņemšanas sodu, un nosakot to īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz 2 mēnešiem.

Aizturēšanā no 2021.gada 22.februāra plkst.21.15 līdz 2021.gada 23.februāra plkst.11.40 pavadītais laiks, kas atbilst 1 brīvības atņemšanas dienai saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ ieskaitāms brīvības atņemšanas soda izciešanā.

Drošības līdzeklis, kas piemērots /pers. A/, t.i., pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē, atceļams pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 520.pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo *prim* daļu, tiesa

n o s p r i e d a

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 143.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām.

Atzīt /pers. A/par vainīgu Krimināllikuma 132.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Atzīt /pers. A/par vainīgu Krimināllikuma 300.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu piespriestos sodus daļēji saskaitīt un sodīt /pers. A/ ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, brīvības atņemšanas soda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā no 2021.gada 22.februāra līdz 2021.gada 23.februārim pavadīto laiku, kas atbilst 1 (vienai) brīvības atņemšanas dienai.

Pēc sprieduma spēkā stāšanās atcelt piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē.

Pilno spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem desmit dienu laikā no pilnā sprieduma pieejamības dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2021.gada 31.maijs.

Tiesnese B.Jakobsone